

Landesbibliothek Oldenburg

Digitalisierung von Drucken

**Samuelis De Cocceji, Henr. Fil. Sacræ Regiæ Majestatis
Borussicæ Magni Cancellarii, A Consiliis Sanctioribus
Status Et Rei Bellicæ, Ordinis Nigræ Aquilæ Equitis Etc.
Jus Civile Controversum Ubi ...**

Opus Ad Illustrationem Compendii Lauterbachiani ...

Cocceji, Samuel von

Lipsiæ, 1766

LIB. XII. TIT. V. De Conditione Ob Turpem Causam.

urn:nbn:de:gbv:45:1-9044

CONDICTIONE OB TUR-
PEM CAUSAM,Qv. I. *An haec conditio sit stricti juris?*NEG. Est arbitraria, quia est ex delicto. §. 31. *Inst. de act.* Conf. *Laut. pag. 198. verb. Stricti juris.*
*sup. tit. 4. q. 3. §. 13.*Qv. II. *An haec conditio sit ex quasi contractu?*NEGATUR: Sed ex quasi delicto, oritur enim ex facto & causa turpi ac illicita. *L. 1. pr. h.* *Laut. ibid. verb. ex quasi contractu &c.*Qv. III. *An, si causa utrinque turpis est, melior sit conditio possidentis?*AFFIRMATUR: *L. 4. pr. h.*
OBJ. *L. 7. §. 1. l. 8. Quod met. caus.* ubi adulter repetit ab eo, cui dedit ne prodatur. *Laut. ibid. verb. Si causa re- spectu utriusque &c.*

RESP. Non agitur ibi de condictione, sed de actione quod metus causa; condici enim datum non potest, quia allegaret propriam turpitudinem, at si actione de metu agit, (si scilicet iustus metus interven- rit,) tunc vis quam allegat est in solo accipiente, neque enim metus ratione ejus, qui illum passus est, delictum est.

Quod vero autor putat hoc casu lucrum fisco cessurum, id (1) ci- tra juris auctoritatem ita asseritur. Neque (2) poenae citra juris auto- ritatem fingendae sunt, sed probari debent, ut in incestus nuptiis, *l. 4. C. incest. nupt.* & aliis ab autore allegatis legibus.

INSTO, quod tamen iniquum sit, eum qui de metu agit, ex sua turpitudine lucrum sentire.

RESP. (1) Non sentit lucrum, sed id quod dedit repetit. (2) Neque id repetit ex sua turpitudine, nam agens de metu vim ac me- tum saltem allegat, qui unice est in ferente. Vid. tamen *Stryk. U. M. h. §. 2.*

O o o o 2

Qv.

Qv. IV. *An causa turpi in cautione expressa tota promissio nulla sit?*

Laut. pag. 199. verb. Sed causa turpi &c. Totam rem expediui supra l. 2. tit. 14. q. 36. Ubi distinxī inter factum turpe promissum, & inter promissionem rei licitæ ob causam turpem: illud jure non valere, l. 26. l. 27. l. 123. V. O. hoc vero subsistere dixi. Atque de eo casu loquuntur l. 134. pr. V. O. L. f. pr. Cond. ob turp. caus. l. 5. C. Inut. Stip.

LIB. XII. TIT. VI.

DE

CONDICTIONE INDEBITI.

Qv. I. *Cur conditio indebiti sit introducta, cum rei vindicatio sufficere videatur?*

RESP. Jure civili in iis causis, ubi dominium in alterum consensu meo est translatum, rei vindicationem non dari constat: Neque enim vindicare possum rem, cujus dominium meum amplius non est; ideoque ex æquitate juris Gentium, si forte justa causa deficit, mediante conditione, jus mihi salvum est: Cum ergo hæc conditio, ut & reliquæ, ex æquitate naturali dentur, l. 66. h. inspicitur, non quid ex formula juris civilis, sed quid jure gentium & ex naturali æquitate est debitum vel indebitum. L. 47. in f. l. 64. ff. h. Vid. sup. q. 2.

Qv. II. *An conditio indebiti sit stricti juris?*

AFFIRMATUR: Nam cum is qui non debitam pecuniam solvit, alterius negotium gerat, indeque in conditione indebiti negotium inter partes contrahatur, l. 33. ff. h. merito ad negotia vel bonæ fidei vel stricti juris pertinere debet. Vide B. Par. in Hyp. Inst. de act. §. 23. Non autem pertinet ad negotia bonæ fidei; tum quia in §. 28. de actionibus non continetur, tum quia usuræ ex eo negotio non præstantur, l. 1. C. h. tum denique quia tota ratio negotiorum bonæ fidei (de qua infra tit. de obl. & act.) hic cessat: Necessario ergo erit stricti juris: Secus ac in reliquis conditionibus, quæ sunt arbitrariæ. Vide tit. præced. q. 3. & infra q. 20.

Qv. III.

